

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PIWNICA

Marcelina Jarnuszkiewicz

Jak myślicie, do czego służyła niegdyś PIWNICA? No pewnie, że do przechowywania piwa, sama nazwa przecież na to wskazuje! – zakrzykniecie. I prawie, prawie będziecie mieć rację... Prawie, bo dawno temu PIWNICA nie była miejscem, gdzie przechowywano piwo, tylko miejscem, gdzie piwo pijano. Dawniej PIWNICA była bowiem odpowiednikiem PIWIARNI, a sama nazwa PIWNICA powstała jako uniwersalizacja dłuższego i przez to mniej wygodnego połączenia: dom piwny lub karczma piwna. Z racji warunków niezbędnych do przechowywania żywności i napojów (pamiętajmy, że lodówki to wynalazek stosunkowo niedawny) szynki oraz karczmy piwne i winne lokowano w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu gruntu, w sklepionych podziemnych izbach, o grubych, murowanych, zwykle łukowatych sklepieniach, zapewniających pożądaną temperaturę i wilgotność w czasie nie tylko mroźnej zimy, ale i upalnego lata. Z czasem przeznaczenie PIWNIC zaczęło się zmieniać: sam lokal z wyszynkiem ze względów użytkowych „wyszedł na powierzchnię”, a pomieszczenia podziemne zaczęły być wykorzystywane przede wszystkim do przechowywania napojów i zapasów jedzenia. Wraz z ewolucją istotnej funkcji samego pomieszczenia zmieniło się też główne znaczenie słownikowe nazwy: już w XX w. PIWNICA jest definiowana przede wszystkim jako ‘podziemne, sklepione pomieszczenie, znajdujące się najczęściej pod budynkiem, służące zwykle do przechowywania trunków, żywności, zapasów na zimę, materiałów opałowych itp.’.